Dosarul nr. 3a-1334/23; (2-21129436-02-3a-06112023)
Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Râșcani (judecător Barbacaru Igor)

**D E C I Z I E**

17 decembrie 2024 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău

în componența:
Președintele completului, judecătorul Mîra Ghenadie
Judecătorii Bostan Angela și Dașchevici Grigore
Grefier Papuc Daniela

examinând în ședință publică apelul depus de Șiman Ion, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani din 31 iulie 2023,

în cauza de contencios administrativ la acțiunea înaintată de Șiman Tatiana și Șiman Ion către Agenția Servicii Publice (succesor în drepturi procedurale – IP „Cadastrul Bunurilor Imobile"), privind:

- constatarea ilegalității și anularea în tot a valorilor estimative și a suprafețelor imobilului din str. *****, stabilite în/pentru anii 2007, 2008-2010, 2011-2017 și 2018 expuse în actul administrativ individual nr. 11/Col/422/2021/07/21271 din 23.08.2021 și actului administrativ individual din 23 august 2021, nr. 11/Col/422/2021/07/21271;
- obligarea Agenției Servicii Publice să dispună prezentarea informației în scopul impozitării către SFS și Primăria Chișinău, a suprafeței de 189 m.p. și costului de 50100 lei expuse în dosarul cadastral;
- obligarea Agenției Servicii Publice să prezinte reclamanților Rapoartele de evaluare/re-evaluare în scopul impozitării efectuate conform art. 279 C.F. și HG nr. 1303 din 24.11.2004, începând cu anul 2006 și până în prezent, pentru a le contesta după caz, ori să confirme în scris că evaluare/reevaluarea în scopul impozitării a obiectului din str. *****, nu s-a efectuat;
- obligarea Agenției Servicii Publice să informeze în scris și cu probe scrise reclamanții, în baza căror norme de drept și acte juridice scrise, în lipsa evaluării/reevaluării în scopul impozitării ASP a prezentat SFS și Primăriei Chișinău date diferite decât cele din dosarul cadastral;
- anularea informațiilor comunicate (prezentate) de ASP către SFS și Primăria mun. Chișinău în întreaga perioadă de comunicare (informație privind suprafața și valoarea imobilului care le aparține din str. *****, Chișinău, din 2006 până 2021), ca fiind informație falsă și neveridică;

**c o n s t a t ă:**

***Pretențiile reclamantului:***

La data de 01 septembrie 2021 reclamanții Tatiana Șiman și Ion Șiman au înaintat o cerere de chemare în judecată împotriva Agenției Servicii Publice (ASP), solicitând constatarea ilegalității și anularea valorilor estimative și a suprafețelor imobilului situat pe str. *****, stabilite pentru perioada 2007-2018. Reclamanții susțin că aceste valori au fost stabilite fără efectuarea unei evaluări/re-evaluări în scopul impozitării, contrar legislației aplicabile.

Reclamanții susțin că timp de peste 10 ani, au fost supuși unor abuzuri administrative, prin furnizarea de către ASP a unor informații nereale, fapt ce a condus la impunerea unor obligații fiscale incorecte. Aceștia invocă dispozițiile Codului Fiscal, ale Codului Administrativ și ale Regulamentului privind evaluarea bunurilor imobile în scopul impozitării, arătând că nu au fost respectate procedurile legale privind evaluarea/re-evaluarea și notificarea contribuabililor.

De asemenea, reclamanții contestă lipsa de transparență a ASP în ceea ce privește transmiterea informațiilor către SFS și Primăria Chișinău și subliniază că informațiile comunicate de-a lungul anilor diferă semnificativ, fără vreo justificare clară, ceea ce le-a cauzat prejudicii financiare considerabile.

În concluzie, reclamanții solicitau instanței: constatarea ilegalității și anularea în tot a valorilor estimative și a suprafețelor imobilului din str. *****, stabilite în/pentru anii 2007, 2008-2010, 2011-2017 și 2018 expuse în actul administrativ individual nr. 11/Col/422/2021/07/21271 din 23.08.2021 și actului administrativ individual din 23 august 2021, nr. 11/Col/422/2021/07/21271; obligarea Agenției Servicii Publice să dispună prezentarea informației în scopul impozitării către SFS și Primăria Chișinău, a suprafeței de 189 m.p. și costului de 50100 lei expuse în dosarul cadastral; obligarea Agenției Servicii Publice să prezinte reclamanților Rapoartele de evaluare/re-evaluare în scopul impozitării efectuate conform art. 279 C.F. și HG nr. 1303 din 24.11.2004, începând cu anul 2006 și până în prezent, pentru a le contesta după caz, ori să confirme în scris că evaluarea/reevaluarea în scopul impozitării a obiectului din str. *****, nu s-a efectuat; obligarea Agenției Servicii Publice să informeze în scris și cu probe scrise reclamanții, în baza căror norme de drept și acte juridice scrise, în lipsa evaluării/reevaluării în scopul impozitării ASP a prezentat SFS și Primăriei Chișinău date diferite decât cele din dosarul cadastral; anularea informațiilor comunicate (prezentate) de ASP către SFS și Primăria mun. Chișinău în întreaga perioadă de comunicare (informație privind suprafața și valoarea imobilului care le aparține din str. *****, Chișinău, din 2006 până 2021), ca fiind informație falsă și neveridică; încasarea din contul pârâtului ASP în favoarea reclamantei Șiman Tatiana a sumei de 35544, 92 lei, pierdere materială, sumă dată spre executare silită, înregistrată la SFS drept datorie formată în rezultatul furnizării de către ASP a informației neveridice SFS; încasarea din contul ASP în favoarea reclamanților a prejudiciilor morale în sumă de câte 20 000 lei pentru fiecare reclamant.

***Poziția instanței de fond:***

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani din 31 iulie 2023, a fost declarată inadmisibilă acțiunea de contencios administrativ înaintată de Șiman Tatiana și Șiman Ion, în partea pretențiilor privind încasarea prejudiciului material și a prejudiciului moral

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani din 31 iulie 2023, acțiunea înaintată de Șiman Tatiana și Șiman Ion, a fost respinsă ca neîntemeiată (f.d. 119).

***Solicitarea apelantului:***

La 07 august 2023 Șiman Ion a contestat cu apel hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani din 31 iulie 2023, solicitând casarea integrală a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi decizii prin care acțiunea să fie admisă integral.

La 07 august 2023 Șiman Tatiana a contestat cu apel hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani din 31 iulie 2023, solicitând casarea integrală a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi decizii prin care acțiunea să fie admisă integral. Însă, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 21 decembrie 2024, în temeiul art. 236 alin. (2) lit. e) Cod administrativ, a fost declarat inadmisibil apelul depus de Șiman Tatiana. (f.d. 142-143)

***Argumentele părților:***

În motivarea apelului declarat, apelantul Șiman Ion a invocat că hotărârea judecătorească este părtinitoare, ilegală și nemotivată, susținând că aceasta distorsionează probele din dosar și nu ține cont de faptul că imobilul în cauză nu a fost reevaluat în scop fiscal din 2001, în ciuda demonstrației unui prejudiciu evident și a abuzului funcționarilor ASP.

Invocă apelantul încălcarea dreptului la proprietate, dreptului la apărare și dreptului la un proces echitabil, menționând art. 6 și 8 din CEDO, precum și art. 1 al Protocolului Adițional nr. 1 la CEDO.

***Poziția participanților la proces în cadrul ședinței de judecată a instanței de apel:***

Prin încheierea protocolară a Curții de Apel Chișinău din 17 decembrie 2024, s-a dispus înlocuirea apelantului IP „Agenția Servicii Publice" cu succesorul în drepturi procedurale – IP „Cadastrul bunurilor imobile".

În cadrul ședinței de judecată reprezentantul apelantului IP „Cadastrul bunurilor imobile", Modîrcă Sava a solicitat respingerea apelului și menținerea hotărârii primei instanțe.

Apelantul Șiman Ion în ședința de judecată nu s-a prezentat din motive necunoscute instanței, procedura citării legale fiind respectată, din care considerente Completul judiciar a dispus examinarea cauzei în lipsa părților neprezente legal citate.

***Aprecierea instanței de apel:***

Audiind reprezentantul părții prezent în cadrul ședinței de judecată, studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău consideră că apelul este admisibil, însă este neîntemeiat și urmează a fi respins, cu menținerea hotărârii primei instanțe din următoarele considerente.

*Cu referire la admisibilitatea apelului.*

În conformitate cu prevederile art. 236 alin. (1) Cod administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului.

Astfel, în conformitate cu prevederile art. 232 alin. (1) Cod administrativ, apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărîrea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Din actele cauzei rezultă că hotărîrea atacată cu apel a fost pronunțată la 31 iulie 2023, apelul fiind depus prin intermediul poștei electronice la dată de 07 august 2023, motiv pentru care instanța de apel constată că apelul a fost depus cu respectarea termenului prevăzut de Legislația în vigoare.

Conform art. 233 alin. (2) Cod administrativ, cererea de apel se semnează de apelant sau de reprezentantul lui legal ori împuternicit.

Colegiul a stabilit că cererea de apel este semnată personal de apelantul Șiman Ion. În aceste împrejurări se constată că apelul trece testul admisibilității, instanța de apel urmând să examineze cauza în fond.

*Cu referire la fondul apelului.*

În conformitate cu art. 240 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, examinînd cererea de apel, instanța de apel adoptă una dintre următoarele decizii: a) respinge apelul […].

Potrivit art. 219 alin. (1)-(4) Cod administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți.

Instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete și pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării și aprecierii stării de fapt. Instanța de judecată

indică asupra aspectelor de fapt și de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanții la proces.

Instanța de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretențiilor din acțiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces.

Conform jurisprudenței CtEDO, instanța de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, pornind de la aprecierea rolului determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii și să nu se limiteze doar la însușirea motivelor și concluziilor date de instanța inferioară. (HirroBalani c. Spaniei, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis v. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

În cadrul examinării cauzei s-a stabilit cu certitudine că, reclamanții Tatiana Șiman și Ion Șiman sunt proprietarii bunului imobil din mun. Chișinău, str. *****, cu numărul cadastral *****.01, fapt ce se confirmă prin extrasul din Registrul bunurilor imobile, (f.d.30)

La 12 august 2021 Tatiana Șiman și Ion Șiman au adresat Agenției Servicii Publice o cerere, prin care au solicitat prezentarea către SFS și Primăriei a suprafeței 189 m.p. și costului de 50100 lei expuse în dosarul cadastral, iar dacă au fost efectuate evaluări/reevaluări conform art. 279 CF, ori HG, să li se prezinte rapoartele de evaluare/reevaluare pentru a contesta după caz. (f.d. 9)

La 13 august 2021 reclamanții au formulat o cerere suplimentară la cererea din 12.08.2021, prin care au solicitat să li se comunice :

1) ”Care anume date privind suprafața și costul imobilului din str. Eugen ;Coca nr. 21 au fost transmise către SFS și Primăria mun. Chișinău în scopul impozitării, începând cu anul 2006 și până în prezent, descifrat pe fiecare an calendaristic?

2) Dosarului cadastral demonstrează suprafața imobilului de 195 m.p. și costul de 50100 lei, conform documentelor aflate la dosarul cadastral și extrasului din Registrul bunurilor imobile prezentat nouă de către instituția pe care o conduceți și atunci, în baza căror norme de drept dvs ați prezentat SFS și Primăriei Chișinău date diferite decât cele din dos. cadastral?

3) Dacă insistați pe oarecare evaluare/reevaluare, să ne comunicați Rapoartele de evaluare/reevaluare pentru a le contesta după caz, iar dacă nu s-a efectuat evaluare să comunicați franc acest fapt.

4) Să considerați cererea din 12.08.2021 și prezentul supliment drept cerere prealabilă de chemare în judecată.

5) În cazul în care nu ne veți prezenta cele solicitate prin cererea din data de 12.08.2021 și din prezenta cerere ne vom adresa în instanță cu cerere de anulare și obligare și respectiv vom cere încasarea prejudiciilor morale și material suportate în rezultatul manipulărilor și dezinformării, ori informării vădit ilegale. (f.d.10)

Prin răspunsul Agenției Servicii Publice, Departamentul Cadastru, nr. 11/Col/422/2021/07/ 21271 din 23.08.2021, s-a comunicat: „Ca rezultat al examinării cererilor dumneavoastră din 12.08.2021, privind prezentarea informației referitor la evaluarea în scopul impozitării a bunului imobil cu numărul cadastral *****.01 din mun. Chișinău, str. ***** vă comunicăm următoarele.

Conform numerotării din demersurile:

1) Informația despre valoarea bunului imobil cu numărul cadastral *****.01 fiind obiect al impunerii fiscale a fost transmisă Serviciului Fiscal de Stat, în conformitate cu art. 285 din Titlului VI al Codului Fiscal. Valorile estimate în scopul impozitării pentru perioada 2007-2021 a bunului imobil cu numărul cadastral *****.01, remise către Serviciul Fiscal de Stat sunt prezentate în tabelul de mai jos (f.d.28).

Informația despre datele referitor la bunul imobil respectiv și transmiterile la organul fiscal,

a fost comunicată cet. Șiman Tatiana și Șiman Ion prin scrisorile de răspuns nr. 01-08/1885 din 34.2012; nr. Col-418/16/01/1938 din 29.12.2016; nr. 11/11c/01-11/488 din 28.12.2017; nr. 11-19980/2018; nr. 11-04/23044/2019; nr.01/Ș-766/19 din 09.01.2020.

2) În conformitate cu Instrucțiunea cu privire la colectarea informației despre bunurile imobile (case individuale de locuit) aprobată prin Ordinul Agenției Relații Funciare și Cadastru nr. 41 din 24 martie 2005, suprafața utilizată la evaluarea bunului imobil în scopul impozitării constituie 503,5 m.p., conform datelor dosarului de inventariere tehnică și actele cadastrale ținute de Serviciul cadastral teritorial Chișinău. Suprafața exterioară totală este calculată în baza măsurărilor efectuate pe conturul exterior al pereților externi (mai sus de soclul) ai construcției, în care se include suma suprafețelor exterioare a fiecărui etaj terestru, suprafața exterioară a mansardei și suprafața exterioară a anexelor, nu se includ suprafețele balcoanelor, logiilor, teraselor, pridvoarelor. Suprafața exterioară a construcției include următoarele :

- Construcția de bază - etajul 1 cu suprafața de 127,9 m.p., etajul 2 cu suprafața 127,9 m.p., etajul 3 cu suprafața 127,9 m.p.;
- Anexă „A" - etajul I cu suprafața de 58,7 m.p., etajul 2 cu suprafața de 58,7 m.p.;
- Anexă „a" - cu suprafața de 2,4 m.p.

Referitor la valoarea estimată a bunului imobil *****.01, vă comunicăm că pentru determinarea valorii obiectului evaluării se folosesc metodologii diferite în dependență de scopul evaluării. Valoarea estimată în scopul impozitării se obține în procesul de evaluare masivă a unui grup de bunuri cu caracteristici similare la o dată concretă, cu aplicarea procedurilor de evaluare și analizei statistice. Valoarea de 50100 lei din contractul de vînzare-cumpărare reprezintă prețul stabilit de comun acord dintre vînzător și cumpărător, și nu poate servi baza impozabilă pe bunul imobil. Explicații referitor la modelul de evaluare masivă și diferența de valori a fost aduse prin răspunsurile nr. 11- 04/23044/2019 din 21.10.2019 și nr. 11/04/19980/2018 din 05.10.2018.

3) Procesul evaluării masive se încheie cu înscrierea valorii estimate în capitolul supliment al Registrului bunurilor imobile și nu prevede întocmirea unui raport de evaluare, ca în cazul efectuării unei evaluări individuale executate în temeiul contractului de prestare a serviciilor de evaluare, încheiat între întreprinderea de evaluare și beneficiarul serviciilor.

În contextul celor expuse, ținem să menționăm că explicații pe subiectul din demersurile date au fost comunicate dvs. în detalii de mai multe ori prin scrisorile nr. 01-08/1885 din 12.04.2012; nr. Col- 418/16/01/1938 din 29.12.2016; nr. 11/11c/01-11/488 din 28.12.2017; nr. 11-04/19980/2018; nr. 1104/23044/2019; nr.01/Ș-766/19 din 09.01.2020. În conformitate cu Codul administrativ, nr. 116 din 19.07.2018, art. 80, alin. 3), dacă după expedierea răspunsului se depune o nouă petiție de același petiționar, cu același obiect, aceasta nu se examinează și se conexează la dosarul inițial. Astfel, considerăm explicarea pe acest obiect fiind definitivă și integrală. Pentru cazul dacă aveți alte întrebări ce țin de atribuția Departamentului cadastru, vă rugăm să ne comunicați." (f.d.28, verso)

La 01 septembrie 2021 reclamanții Tatiana Șiman și Ion Șiman au înaintat o cerere de chemare în judecată împotriva Agenției Servicii Publice (ASP), concretizând ulterior pretențiile din acțiune, în final au solicitat constatarea ilegalității și anularea în tot a valorilor estimative și a suprafețelor imobilului din str. *****, stabilite în/pentru anii 2007, 2008-2010, 2011-2017 și 2018 expuse în actul administrativ individual nr. 11/Col/422/2021/07/21271 din 23.08.2021 și actului administrativ individual din 23 august 2021, nr. 11/Col/422/2021/07/21271; obligarea Agenției Servicii Publice să dispună prezentarea informației în scopul impozitării către SFS și Primăria Chișinău, a suprafeței de 189 m.p. și costului de 50100 lei expuse în dosarul cadastral; obligarea Agenției Servicii Publice să prezinte reclamanților Rapoartele de evaluare/re-evaluare

în scopul impozitării efectuate conform art. 279 C.F. și HG nr. 1303 din 24.11.2004, începând cu anul 2006 și până în prezent, pentru a le contesta după caz, ori să confirme în scris că evaluare/reevaluarea în scopul impozitării a obiectului din str. *****, nu s-a efectuat; obligarea Agenției Servicii Publice să informeze în scris și cu probe scrise reclamanții, în baza căror norme de drept și acte juridice scrise, în lipsa evaluării/reevaluării în scopul impozitării ASP a prezentat SFS și Primăriei Chișinău date diferite decât cele din dosarul cadastral; anularea informațiilor comunicate (prezentate) de ASP către SFS și Primăria mun. Chișinău în întreaga perioadă de comunicare (informație privind suprafața și valoarea imobilului care le aparține din str. *****, Chișinău, din 2006 până 2021), ca fiind informație falsă și neveridică; încasarea din contul pârâtului ASP în favoarea reclamantei Șiman Tatiana sumei de 35544, 92 lei, pierdere materială, sumă dată spre executare silită, înregistrată la SFS drept datorie formată în rezultatul furnizării de către ASP a informației neveridice SFS; încasarea din contul ASP în favoarea reclamanților Șiman Tatiana și Șiman Ion a prejudiciilor morale în sumă de câte 20 000 lei pentru fiecare reclamant.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani din 31 iulie 2023, a fost declarată inadmisibilă acțiunea de contencios administrativ înaintată de Șiman Tatiana și Șiman Ion, în partea pretențiilor privind încasarea prejudiciului material și a prejudiciului moral

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani din 31 iulie 2023, acțiunea înaintată de Șiman Tatiana și Șiman Ion, a fost respinsă ca neîntemeiată (f.d. 119).

La 07 august 2023 Șiman Ion a contestat cu apel hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani din 31 iulie 2023, solicitând casarea integrală a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi decizii prin care acțiunea să fie admisă integral.

Reieșind din faptul că se contestă doar hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani din 31 iulie 2023, instanța de apel va efectua controlul judiciar doar în privința actului judecătoresc contestat.

Verificând legalitatea hotărârii contestate în raport cu prevederile legale aplicabile la caz și criticile aduse în apel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău consideră justă concluzia instanței de fond despre netemeinicia acțiunii reclamanților, soluția fondului având la bază cumulul dovezilor administrate în cadrul dezbaterilor judiciare, cărora le-a fost dată aprecierea juridică cuvenită.

În contextul pretențiilor deduse judecății, Completul judiciar reține că în conformitate cu prevederile art. 6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa.

Conform art. 13 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, orice persoană, ale cărei drepturi și libertăți recunoscute de prezenta convenție au fost încălcate, are dreptul să se adreseze efectiv unei instanțe naționale, chiar și atunci când încălcarea s-ar datora unor peroane care au acționat în exercitarea atribuțiilor lor oficiale.

Conform art. 20 alin. (1) și alin. (2) din Constituția R.M., (1) orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interese le sale legitime. (2) Nici o lege nu poate îngrădi accesul la justiție.

Conform art. 189 alin. (1) Cod administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

Controlul judecătoresc al legalității actelor administrative, presupune apărarea drepturilor și intereselor legitime ale cetățenilor, împotriva abuzurilor administrației publice, în condițiile legii contenciosului administrativ. Acest control se înfăptuiește de către instanțele de judecată în condițiile legii privind organizarea judecătorească. Întru elucidarea subiectului privind realizarea controlului judecătoresc se impune conceptul competenței, în baza căruia se realizează respectivul control. Pornind de la scopul primordial al instituției contenciosului administrativ care este prestabilit de legiuitor și care presupune contracararea abuzurilor și exceselor de putere ale autorităților publice, apărarea drepturilor persoanei în spiritul legii, ordonarea activității autorităților publice, asigurarea ordinii de drept.

Conform art. 8 alin. (2) lit. e) Cod fiscal, contribuabilul este obligat să achite la buget, la timp și integral, sumele calculate ale impozitelor și taxelor, asigurând exactitatea și veridicitatea dărilor de seamă fiscale prezentate.

Din perspectiva legală a definițiilor conținute în art. 276 Codul fiscal, impozit pe bunurile imobiliare - impozit local care reprezintă o plată obligatorie la buget de la valoarea bunurilor imobiliare. Bunuri imobiliare - terenurile, clădirile, construcțiile, apartamentele și alte încăperi izolate, a căror strămutare este imposibilă fără cauzarea de prejudicii destinației lor. Valoare estimată - valoarea bunurilor imobiliare calculată la o dată anumită cu utilizarea metodelor de evaluare prevăzute de legislație.

Conform art. 285 Cod fiscal, Agenția Servicii Publice prezintă, zilnic, Serviciului Fiscal de Stat informația cu privire la fiecare obiect și subiect al impunerii cu impozitul pe bunurile imobiliare. Structura informației și modul de transmitere a acesteia se stabilesc de Serviciul Fiscal de Stat.

Organele cadastrale teritoriale sînt în drept să solicite informația necesară referitoare la obiectul impunerii de la persoanele care înfăptuiesc înregistrarea drepturilor patrimoniale sau a tranzacțiilor cu bunurile imobiliare (inclusiv de la birourile notariale, serviciile comunale, realteri, brokeri) și de la proprietarii bunurilor imobiliare.

Subiectul impunerii este obligat să prezinte organelor cadastrale teritoriale informația necesară pentru evaluarea bunurilor imobiliare, care se efectuează în conformitate cu legislația.

În cazul în care subiectul impunerii refuză să prezinte informația necesară pentru evaluarea bunurilor imobiliare, evaluarea se efectuează în baza informației deținute de către organele cadastrale teritoriale în privința obiectelor analoage ce constituie bunuri imobiliare.

În sensul art. 287/1 Cod fiscal, Valoare estimată a bunurilor imobiliare – valoare apreciată de către organele cadastrale în scopul impozitării și reflectată în registrul bunurilor imobile.

În conformitate cu Instrucțiunea privind modul de calculare, evidență și achitare a impozitelor și taxelor locale administrate de serviciul de colectare a impozitelor și taxelor locale din cadrul Primăriei, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 998 din 20 august 2003, Serviciul de colectare a impozitelor și taxelor locale din cadrul primăriei (în continuare - SCITL) este un organ cu atribuții de administrare fiscală. Funcțiile SCITL sunt exercitate prin intermediul perceptorilor fiscali. Ca excepție, aceste funcții pot fi exercitate de secretarul sau de un alt funcționar al primăriei, care nu este învestit cu dreptul de a semna documente de casă.

SCITL administrează următoarele impozite și taxe locale:

a) impozitul funciar de la persoanele fizice (cetățeni) și gospodăriile țărănești (de fermier);

b) impozitul pe bunurile imobiliare de la persoanele fizice (cetățeni);

c) taxa de la posesorii de câini;

d) taxa pentru salubrizare.

Avizele de plată a impozitului funciar și/sau impozitului pe bunurile imobiliare ale persoanelor fizice care nu desfășoară activitate de întreprinzător și ale gospodăriilor țărănești (de fermier) se expediază/se înmânează de către SCITL cel târziu până la 15 iunie a anului fiscal în curs, iar în cazul bunurilor imobiliare dobândite după 31 mai a anului fiscal în curs - cel târziu până la 1 februarie a anului următor anului fiscal de gestiune.

Majorarea de întârziere (penalitatea) și/sau amenda pentru nestingerea în termen a obligației fiscale se aplică potrivit art. 228 din Codul fiscal.

Conform pct. 18 și 19 din Regulamentul cu privire la evaluarea bunurilor imobile în scopul impozitării, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1303 din 24 noiembrie 2004, clasificarea pentru evaluarea în scopul impozitării se efectuează în baza modului de folosință a bunului imobil.

Bunurile imobile cu destinație locativă includ construcțiile și încăperile izolate destinate predominant locuirii permanente și activităților complementare ei, precum și terenurile pe care sânt amplasate sau urmează a fi amplasate astfel de construcții, cu următoarele subcategorii : apartamente și încăperi izolate locative în case cu multe etaje; apartamente în case de locuit individuale; case de locuit individuale, inclusiv terenuri aferente și construcțiile auxiliare în localitățile urbane și în localitățile rurale; terenuri destinate construcției locative.

Raportând cadrul legal citat la circumstanțele cauzei, Completul judiciar consideră că prima instanță a ajuns la o concluzie corectă despre netemeinicia acțiunii reclamanților. Or, în cadrul examinării cauzei s-a stabilit cu certitudine că informația despre datele referitor la bunul imobil în litigiu și respectiv transmiterile la organul fiscal a fost comunicată reclamanților.

Conform Instrucțiunii cu privire la colectarea informației despre bunurile imobile (case individuale de locuit) aprobată prin Ordinul Agenției Relații Funciare și Cadastru nr. 41 din 24 martie 2005, suprafața utilizată la evaluarea bunului imobil în scopul impozitării constituie 503,5 m.p., conform datelor dosarului de inventariere tehnică și actele cadastrale ținute de Serviciul cadastral teritorial Chișinău. Suprafața exterioară totală este calculată în baza măsurărilor efectuate pe conturul exterior al pereților externi (mai sus de soclul) ai construcției, în care se include suma suprafețelor exterioare a fiecărui etaj terestru, suprafața exterioară a mansardei și suprafața exterioară a anexelor, nu se includ suprafețele balcoanelor, logiilor, teraselor, pridvoarelor. Suprafața exterioară a construcției include următoarele:

- Construcția de bază - etajul 1 cu suprafața de 127,9 m.p., etajul 2 cu suprafața 127,9 m.p., etajul 3 cu suprafața 127,9 m.p.;
- Anexă „A” - etajul I cu suprafața de 58,7 m.p., etajul 2 cu suprafața de 58,7 m.p.;
- Anexă „a” - cu suprafața de 2,4 m.p.

La caz, luându-se în considerație cele constatate, având în vedere că organul cadastral a constatat că bunul imobil cu numărul cadastral *****.01, amplasat pe strada *****, are suprafața exterioară totală de 503,5 m.p. și valoarea bunului constituie 2827616 lei, instanța de fond întemeiat a apreciat critic argumentele reclamanților precum că suprafața reală înregistrată este de 189 m.p., iar costul imobilului cumpărat aproape 20 de ani în urmă este de 50 100 lei și calculul impozitului trebuie să facă în baza acestor date.

După cum s-a constatat în cadrul examinării cauzei, bunul imobil în litigiu aparține cu drept de proprietate Tatianei Șiman și lui Ion Șiman în temeiul contractului de vânzare-cumpărare nr. 4976 din 22 august 2001 (f.d. 29). În așa mod, se reține că bunul imobil dat constituie obiect al impunerii în sensul art. 287/3 Cod fiscal, în condițiile în care valoarea

estimată a acestuia în sensul impozitării este mai mare de 1,5 milioane lei, iar suprafața este mai mare de 120 m2, iar cota impozitului constituie 0,8% conform prevederile art. 287/4 Cod fiscal, iar reclamanții Tatiana Șiman și Ion Șiman sunt proprietarii acestui imobil, astfel fiind subiecți ai impunerii.

În aceeași ordine de idei, instanța de fond corect a menționat că reclamanții Tatiana Șiman și Ion Șiman au fost informați de către Agenția Servicii Publice, Departamentul cadastru despre informația privind valoarea estimată a bunului imobil cu numărul cadastral *****.01, amplasat pe strada *****, cât și principalele caracteristice tehnice în baza cărora a fost efectuată evaluarea în scopul impozitării, potrivit căreia valoarea estimată a bunului imobil în litigiu constituie 2 827 616,00 lei, (Tabelul f.d.28).

Prin urmare, argumentele invocate de reclamanți, reiterate în cererea de apel, sunt neîntemeiate și neprobate, iar temei de obligare a Instituției Publice „Agenția Servicii Publice" să anuleze și retragă datele privind costul și suprafața imobilului, care le aparține de pe strada *****, plasate Primăriei municipiului Chișinău și Inspectoratului Fiscal de Stat în scopul impozitării bunului imobil menționat și obligarea furnizării datelor concrete conform contractului de vânzare-cumpărare și extrasului din Registrul bunurilor imobile costul de 50100,00 lei și suprafața imobilului de 189 m2, nu se atestă, instanța de fond ajungând la concluzie corectă privind respingerea pretențiilor respective ale reclamanților.

În această ordine de idei, se atestă că pîrîtul la emiterea actului administrativ contestat nu a admis careva abateri de la legislația în vigoare, iar argumentele reclamanților nu pot fi reținute, deoarece aceștia interpretează eronat normele de drept și situația de fapt, soluția Agenția Servicii Publice fiind întemeiată pe o interpretare corectă a normelor de drept material, cu aprecierea juridică cuvenită a probelor, în conformitate cu competențele sale.

Prin urmare, raportând circumstanțele cauzei la prevederile legele, instanța reține că nu a identificat careva temei de anulare a actului administrativ contestat.

Respingerea pretenției de bază duce la respingerea pretențiilor subsecvente din care considerente Completul judiciar menține soluția instanței de fond privind respingerea acțiunii de contencios administrativ înaintată de către Tatiana Șiman și Ion Șiman, or, pârâtul prin argumentele și probele anexate la materialele cauzei a demonstrat legalitatea acestora.

Completul specializat va respinge ca neîntemeiat argumentul apelantului că hotărârea primei instanțe urmează a fi casată, deoarece concluziile expuse în hotărâre sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei. Or, analizând conținutul hotărârii contestate, Completul judiciar reține că hotărârea primei instanțe este una legală, motivată și bine argumentată, făcând referire la normele de drept material și procedural, dând o apreciere probelor prezentate de către părți, determinând circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciind corect caracterul raportului juridic dintre părți, aplicând legea aplicabilă soluționării cauzei și admisibilitatea acțiunii, având o motivație și o analiză clară.

Alte argumente invocate de apelant în susținerea poziției sale, nu pot fi reținute de instanța de apel, deoarece se combat cu cele invocate mai sus și se referă la circumstanțele care au fost constatate și elucidate pe deplin de prima instanță, avînd la bază cumulul de probe, care au fost administrate și apreciate cu respectarea normelor de drept procedural și susținute de normele de drept material.

În consecință, instanța de apel reține prin prisma jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, și anume cauza Rebait și alții c. Franței, că art. 6 par. 1) al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge

recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes.

Astfel, dat fiind că argumentele apelanților sunt nefondate și combătute integral prin concluziile relatate supra, în speță lipsind temeiuri legale pentru casarea hotărîrii contestate, Colegiul conchide că apelul declarat este integral nefondat și pasibil de a fi respins.

Din considerentele menționate și avînd în vedere că prima instanță a elucidat deplin circumstanțele cauzei, a aplicat corect normele materiale și a adoptat o hotărîre întemeiată și legală, cu respectarea normelor procedurale, iar cererea de apel este neîntemeiată, Colegiul ajunge la concluzia de a respinge cererea de apel.

În conformitate cu art. 240 alin. (1) lit. a) Codul administrativ, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,

**D E C I D E:**

Se respinge apelul depus de Șiman Ion.

Se menține hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani din 31 iulie 2023.

Decizia este executorie din momentul emiterii, însă poate fi atacată la Curtea Supremă de Justiție cu recurs în termen de două luni.

Președintele ședinței, judecător Mîra Ghenadie

Judecătorii Bostan Angela

Dașchevici Grigore